

NORDANSTIGS
KOMMUN

Agenda 2030 och KF mål 2020

Agenda 2030 och Kommunens ansvar

2019-01-28

Nordanstig *Naturligtvis*
Här förverkligar du dina livsdrömmar

Agenda 2030

NORDANSTIGS
KOMMUN

Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle.

- ❑ Agenda 2030 17 mål indelas i 169 delmål med tillhörande indikatorer.
- ❑ Agenda 2030 indelas även i tre dimensioner av hållbar utveckling, **ekonomisk, social** och **miljömässig**
- ❑ Agenda 2030 kräver engagemang från olika aktörer som civilsamhälle, **kommuner** och landsting samt forskare och näringsliv.
- ❑ Agenda 2030 är inte juridiskt bindande, utan en deklaration och ett frivilligt åtagande.

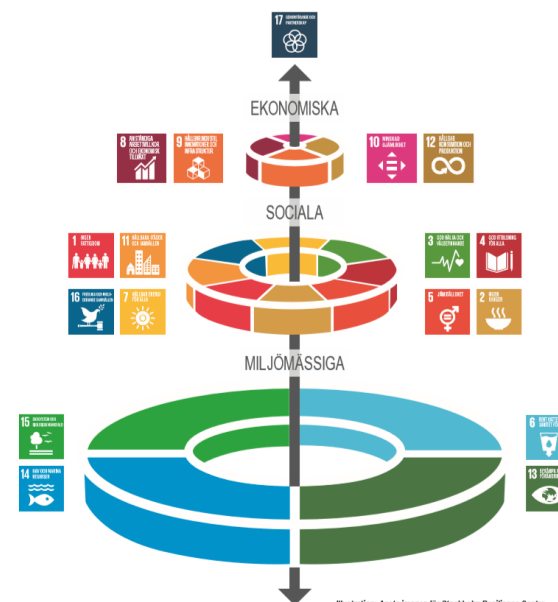

Illustration: Azote Images för Stockholm Resilience Centre

NORDANSTIGS
KOMMUN

De 17 målen

1 INGEN
FATTIGDOM

2 INGEN
HUNGER

3 GOD HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

4 GOD UTBILDNING
FÖR ALLA

5 JÄMSTÄLLDHET

6 RENT VATTEN OCH
SANITET FÖR ALLA

7 HÅLLBAR ENERGI
FÖR ALLA

8 ANSTÄNDIGA
ARBETSVILLKOR
OCH EKONOMISK
TILLVÄXT

9 HÅLLBAR INDUSTRI,
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

11 HÅLLBARA STÄDER
OCH SAMHÄLLEN

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

14 HAV OCH MARINA
RESURSER

15 EKOSYSTEM OCH
BIOLOGISK
MÅNGFALD

16 FREDLIGA OCH
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN

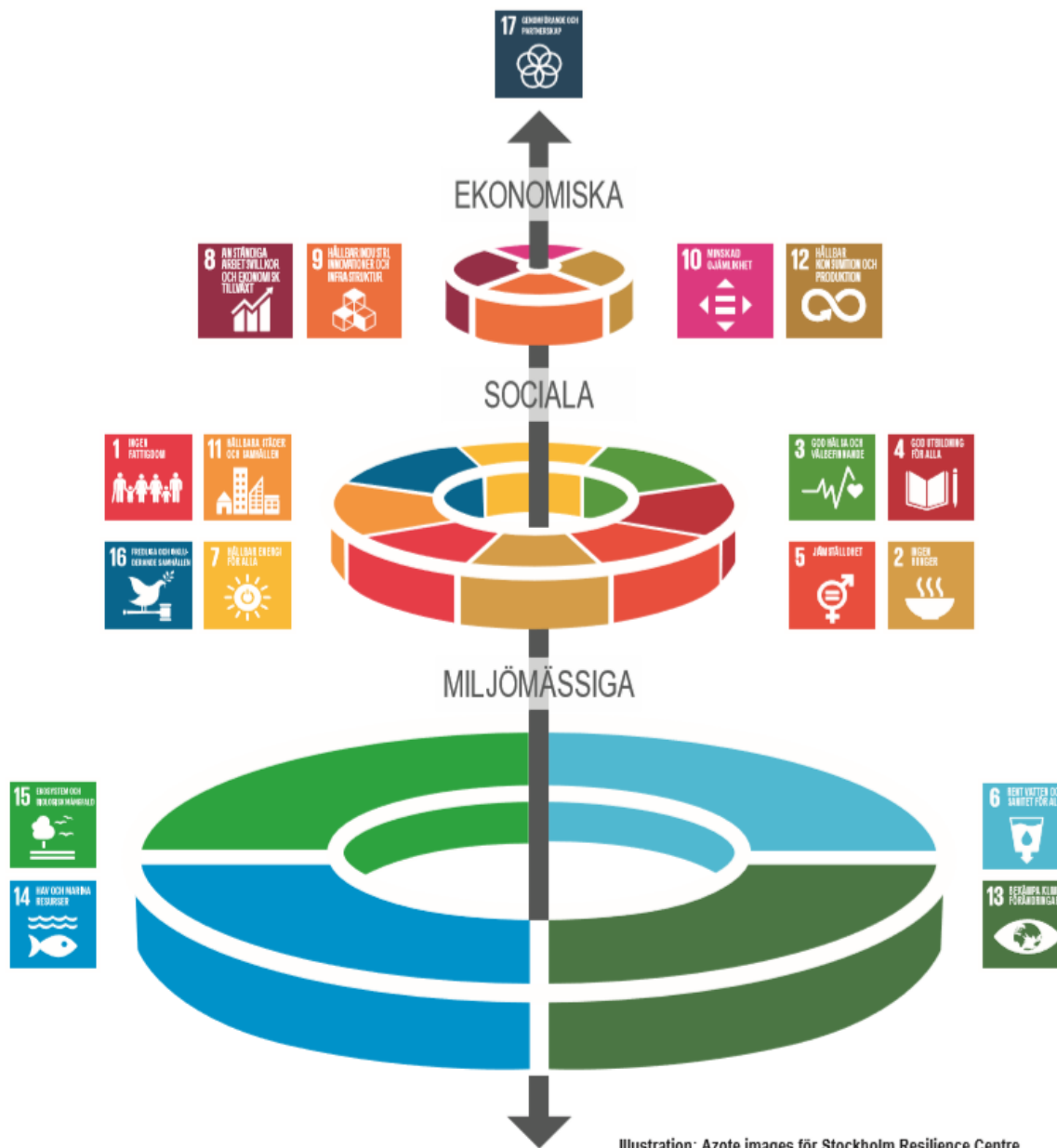
17 GENOMFÖRANDE
OCH GLOBALT
PARTNERSKAP

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

NORDANSTIGS
KOMMUN

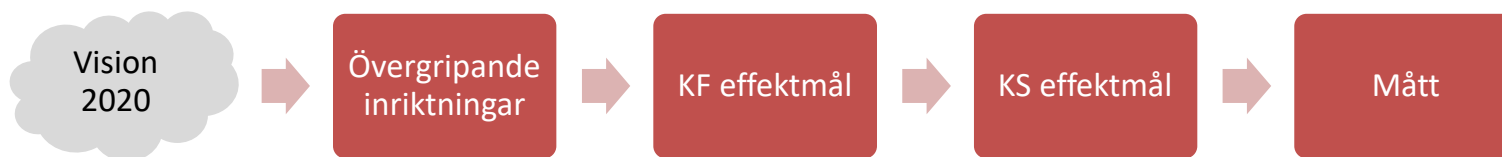

NORDANSTIGS
KOMMUN

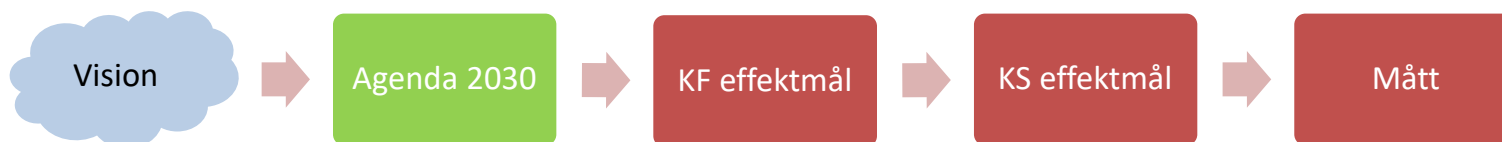
Förslag

- ❑ Agenda 2030 är ett Globalt åtagande nedbruten till nationell, regional och lokal nivå som kommunen behöver jobba med.
- ❑ Förslagsvis ersätter Agenda 2030 tidigare "Övergripande inriktningar" i samband med ny mandatperiod.
- ❑ Visionen ersätts eller kvarstår som den är.

Mandatperiod 2015-2018:

Mandatperiod 2019-2022:

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 1 – kommunens roll

Ingen fattigdom. Avskaffa fattigdom i alla dess former.

Den lokala nivån av beslutsfattande är viktig eftersom den är närmast invånarna och därmed kan ha stor påverkan på deras liv.

- Kommunernas ansvar för det **sociala stödet och omsorgen** innebär att de som lever i den största **ekonomiska utsattheten** kan få hjälp att ta sig ur den.

För att nå målet krävs koordinerade, långsiktiga och mångfacetterade insatser på lokal och regionalnivå. Kommuner kan bäst identifiera vilka människor som lever i fattigdom och satsa resurser som hjälper dem att ta sig ur den.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 1:

- Ekonomiskt bistånd
- Rättssäker lika vård
- Rätten till delaktighet och inflytande
- Utbildning som skapar förutsättningar för att nå nationella mål samt egen försörjning.

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 2 – kommunens roll

Ingen hunger. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Kommunen ansvar för

- **Utbildning, vård och omsorg och innefattar ansvaret för vissa måltider** genom minskat matsvinn och hälsosam och näringsriktig kost inom skola, vård och omsorg.
- Kommunens **tillsynsansvar för livsmedelshantering** innebär också att matens kvalitet säkras.
- Att **land- och vattenresurserna förvaltas väl** genom att arbeta för bättre vattenkvalitet, bevarande av viktiga jordbruksmarker.

Flera lagar reglerar allt detta, till exempel skollagen och livsmedelslagen. Regionala livsmedelsstrategier och arbete med landsbygdsutveckling är andra delar i arbetet.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 2:

Kost och matdistribution.

Livsmedelskontroller.

Minimera risk för undernäring bland våra äldre.

Giftfritt dricksvatten

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 3 – kommunens roll

God hälsa och välbefinnande. Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Kommunen ansvarar för merparten av de **välståndstjänster** som har betydelse för befolkningens hälsa genom hela livet.

- Det handlar om **uppväxtvillkor, hur skolan, sociala omsorgen samt hälso- och sjukvården fungerar.** Om hur **bostads- och samhällsplaneringen** bedrivs. Eller i vilken mån det finns **kultur- och fritidsaktiviteter** för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. En annan aspekt är verksamheternas prioritering av hälsofrämjande och **förebyggande åtgärder.**

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 3:

Uppväxtvillkor

Hälsa

Bostads- och samhällsplanering

Kultur- och fritidsaktiviteter för alla

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 4 – kommunens roll

God utbildning för alla. Säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Kommunen ansvarar för **stora delar av utbildningssystemet**. Såväl förskola som grundskola, gymnasium och delar av vuxenutbildningen finansieras med kommunala skattemedel och drivs av både kommunala och fristående huvudmän.

Föräldrastödsinsatser har betydelse för hur barn klarar sina studier.

Exempel på kommunens ansvarsområden

inom målområde 4:

Utbildning

Tillgänglighetsanpassa

Föräldrastödsinsatser

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 5 – kommunens roll

Jämställdhet. Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Jämställdhet är en del av det kommunala uppdraget.

Kommunen ska ge medborgarna **likvärdig service oavsett kön**. Det är inte bara en fråga om rättigheter, utan handlar också om kvalitet och effektivitet i verksamheten.

- Som politisk arena, arbetsgivare och välfärdsleverantör har kommunen en viktig roll för att alla ska få **lika makt och möjligheter** oavsett kön.
- Kommunen är en stor arbetsgivare, det innebär att kommunens arbete betyder mycket för hur **jämställdheten i arbetslivet** utvecklas i Sverige.

Exempel på kommunens ansvarsområden

inom målområde 5:

Likvärdig service

Delaktighet och inflytande

Likabehandling

Makt och inflytande

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 6 – kommunens roll

Rent vatten och sanitet för alla. Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Kommunen har ansvar för **tillgången till dricksvatten och avlopp**. Ansvaret regleras i lagar, bland andra; lagen om allmänna vattentjänster, säkerhets- skyddslagen, livsmedelslagstiftningen, smittskyddslagen, miljöbalken och brottsbalken.

Trots en god tillgång till vatten och avlopp finns det behov av att **förbättra vattenkvaliteten samt minska föroreningar och övergödning** i många svenska sjöar och vattendrag.

Exempel på kommunens ansvarsområden

inom målområde 6:

Vatten och avlopp

Förbättrad vatten kvalitet

Minskad övergödning

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 7 – kommunens roll

Hållbar energi för alla. Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Kommunen är en stor energianvändare men även en stor energiproducent.

- Att minska energianvändningen i offentlig verksamhet och att öka energieffektiviseringen i byggnader och fastigheter är därför ett viktigt mål inom Agenda 2030 för ett hållbart samhälle.
- I delmål 7.2 förtydligas ansatsen genom att Agenda 2030 syftar till att öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.

**Exempel på kommunens
ansvarsområden inom målområde 7:**

Energianvändning
Energiproducent

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 8 – kommunens roll

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Verka för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

- Kommunen **stödjer utvecklingen av arbetstillfällen** för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Detta kan ske exempelvis i **samverkan** med Arbetsförmedlingen, näringslivet och den sociala ekonomin.
- Kommunen ansvarar också för delar av **vuxenutbildningen** som bidrar till att människor kan hitta arbete.
- Kommunen är även en stor arbetsgivare som ansvarar för **anställdas arbetsvillkor**.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 8:

Stödja utvecklingen av arbetstillfällen

Främja utvecklingsinriktad politik

Anställdas arbetsvillkor.

Uppnå högre ekonomisk produktivitet

Främja utvecklingsinriktad politik

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 9 – kommunens roll

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur.

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Kommuner, landsting och regioner är **stora investerare i infrastruktur**. System för **vatten och avlopp och kollektivtrafik** är några exempel.

- Kommunernas ansvar för viss **tillsyn av olika verksamheter** kan också bidra till en hållbar utveckling av såväl näringsliv som offentligt finansierade verksamheter.
- Möjligheten till **samverkan med universiteten** i olika sammanhang innebär också att ny kunskap kan bidra till innovationer.

Exempel på kommunens

ansvarsområden inom målområde 9:

Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur.

Tillsynsansvar

Samverkan

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 10 – kommunens roll

Minskad ojämlikhet. Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Kommunen har genom sitt **ansvar för skola, omsorg och socialt stöd** goda möjligheter att motverka ojämlikhet mellan olika individer och grupper av både barn och vuxna.

- Fullföljande av **grundläggande utbildning** är en av flera viktiga faktorer för minskad ojämlikhet.
- Det **kommunala utjämningsystemet** är tänkt att ge likvärdiga förutsättningar för välfärd oavsett var i landet vi befinner oss.

**Exempel på kommunens
ansvarsområden inom målområde 10:**

Att verka för ett samhälle där ingen
lämnas utanför i utvecklingen.
Likabehnaddlingsarbetet.

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 11 – kommunens roll

Hållbara städer och samhällen. Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Kommunerna ansvarar för **samhälls- och bostadsplanering**, för **vatten, avlopp** och **delar av transportinfrastrukturen**. Den vägledande **översiktsplaneringen** är viktig för att skapa en hållbar utveckling. I översiktsplanen talar kommunen om hur den vill att stad och land ska utvecklas.

Kommunerna har bland mycket annat också ett ansvar för att i samverkan med region och länsstyrelse ta fram riktlinjer för **bostadsförsörjningen** och ha **mål för bostadsbyggande** enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 11:

Hållbart byggande och planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter återvinning och säkrare hantering av riskavfall.

Hållbara innovativ och inkluderande utveckling.

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 12 – kommunens roll

Hållbar konsumtion och produktion.

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

- Kommunen är en stor konsument och **upphandlar** varje år varor och tjänster.
- Kommunen ansvarar också för stora delar av **avfallshanteringen och hållbar återvinning**.
- **Konsumentrådgivning** och **energi- och klimatrådgivning** är andra tjänster som kommunen erbjuder invånarna.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 12:

Hållbar upphandling av varor och
tjänster.

Avfall och återvinning,
Medborgarservice

Förbättrad hälsa

Tillväxt

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 13 – kommunens roll

Bekämpa klimatförändringarna.

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Kommunen spelar en viktig roll i klimatarbetet och har medverkat till att Sveriges utsläpp har minskat under senare decennier, mest synbart inom **fjärrvärme, avfallshantering och kollektivtrafik**.

Kommunens antagna **miljömål** för det geografiska området och eller den egna organisationen förstärker detta arbete.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 13:

Moderniserad infrastruktur

Ekosystem

Säkerhet

Vattentillgång

Hälsa

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 14 – kommunens roll

Hav och marina resurser. Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för hållbar utveckling.

Kommunen har sedan länge arbetat med **vattenreningsfrågor** utöver ansvaret för **avloppsreningen**. Kommunen arbetar också med **kustplanering** i översiktsplanen och i kustprojekt.

Kommunens tillsynsansvar över bland annat **vattenkvaliteten** innebär också att det finns långa mätserier av hur vattnets och den biologiska statusen i sjöar och vattendrag har utvecklats. Marina naturreservat är också ett område under utveckling.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 14:

Fiskevårdsplan

Ekosystem

Hållbart fiske

Kustplanering

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 15 – kommunens roll

Ekosystem och biologisk mångfald. För ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

- Kommunen ansvarar för samhällsplaneringen och har möjlighet **att besluta om skydd av natur.**
- Kommunen är också en stor markägare och kan bland annat **stödja åtgärder** för att återställa våtmarker, stärka ekosystemtjänsterna och motverka minskningen av biologisk mångfald.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 15:

Bevara och restaurera ekosystem
Översiktsplanering
Hållbart skogsbruk

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 16 – kommunens roll

Fredliga och inkluderande samhällen. Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer

Det är kommunernas verksamheter som möter invånaren i dess kontakt med samhället.

- Att kommunernas verksamheter fungerar **rättssäkert**, bidrar till att behålla **en tilltro till samhällets institutioner** är avgörande för ett hållbart samhälle.
- **Demokrati och delaktighet** är fundament i den kommunala och regionala strukturen.

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 16:

Rättssäkerhet

Demokrati och delaktighet

NORDANSTIGS
KOMMUN

Mål 17 – kommunens roll

Genomförande och partnerskap. Stärka genomförandemedlen och revitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

- Kommuner, landsting och regioner **samverkar** trots sin rätt till självbestämmande, både sinsemellan men också med näringslivet, akademien, civilsamhället och medborgarna.
- För att klara av välfärdsuppdraget är kommuner, landsting och regioner beroende av breda partnerskap

Exempel på kommunens ansvarsområden inom målområde 17:

Samverkan

Teknisk utveckling

Rättvis handel

